

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.
Levélcím: 1534 Budapest, Pf. 958
KRID: 213396918
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/30/2023.
Iktatószám: VJ/30-12/2023.

Betekinthető változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a T. Ügyvédi Iroda, a Sz. L. A. Ügyvédi Iroda és a Dr. Sz. T. Ügyvédi Iroda által képviselt **MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.** (1117 Budapest, Dombóvári út 28.), valamint a W. T. F. Ügyvédi Iroda által képviselt **BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt.** (1116 Budapest Kalotaszeg utca 31., levelezési cím: 1509 Budapest, Pf. 9.) bejelentők által benyújtott összefonódás-bejelentés alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a szintén a T. Ügyvédi Iroda, a Sz. L. A. Ügyvédi Iroda és a Dr. Sz. T. Ügyvédi Iroda által képviselt **MOHU Budapest Zrt.** (1117 Budapest, Galváni utca 44.) meghozta az alábbi

v é g z é s t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az eljárást megszünteti.

A végzés ellen a kézhezvételtől számított nyolc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap^[1] használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogy képviselő kötelező.

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett ügylet

- 1) A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban: MOL) és a BKM Budapesti Közművek Zrt. (a továbbiakban: BKM) 2023. április 13. napján Részvényesi Megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) írtak alá. A Megállapodás értelmében MOL 30 napon belül megalapítja a MOHU Budapest Zrt.-t (a továbbiakban: MOHU), amely fő feladatául Budapest és Pest megye egyes településein hulladékgazdálkodási koncesszori alvállalkozói régiókoordinátori szerepkört lát majd el a MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. részére.
- 2) A MOHU irányító szerve az Igazgatóság, amelynek hatáskörébe tartozik többek közt a közös vállalkozás fő üzleti céljainak meghatározása, valamint a közös vállalkozás üzleti

^[1] http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

stratégiájának és az éves tervek jóváhagyása. A Megállapodás értelmében MOHU Igazgatóságába a MOL és a BKM [Üzleti titok].¹

- 3) A MOL és a BKM a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2023. december 30-án a Megállapodást – mely alapján álláspontjuk szerint a MOHU a MOL és a BKM közös irányítása alá kerül – bejelentették a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése szerint a Tpv. 24. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel. A bejelentésben ugyanakkor kifejtették, hogy a fenti közös irányításszerzés nem minősül vállalkozások összefonódásának, mert a MOHU nem képes egy önálló vállalkozás valamennyi funkciójának ellátására, vagyis nem minősül un. teljes funkciójú közös vállalkozásnak. Hivatkoztak arra, hogy a MOHU rendelkezik ugyan majd olyan pénzügyi és materiális eszközökkel, valamint személyi állománnyal, amelyek szükségesek működése ellátásához, azonban bevételeinek túlnyomó része a MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.-től származik majd.
- 4) A Gazdasági Versenyhivatal 2023. december 6-án a Tpv. 43/N. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a bejelentett összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 67. § (4) bekezdése b) pontjának első fordulata alapján. Az eljárás indítása azért volt szükséges, mert a MOL és BKM az előzőek szerint a bejelentésében arra hivatkoztak, hogy a bejelentett ügylet nem minősül összefonódásnak, márpedig a Tpv. 60/A. § (2) bekezdése szerint azt, hogy valamely ügylet nem minősül összefonódásnak kizárólag az eljáró versenytanács állapíthatja meg versenyfelügyeleti eljárásban.
- 5) A Megállapodás kapcsán a MOL és a BKM 2023. május 19-én prenotifikációs eljárásban megkereste az Európai Bizottságot, melynek zárásaként az Európai Bizottság Verseny Főigazgatósága 2023. szeptember 7-én azt a tájékoztatást adta, hogy a Megállapodás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján nem hoz létre összefonódást, mert a MOHU nem teljesíti a teljes funkciójú közös vállalkozásokra vonatkozó feltételeket.² A MOL és a BKM álláspontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal teljes funkciójú közös vállalkozás megítélésével kapcsolatos gyakorlatának az Európai Bizottság gyakorlatával való tartalmi megegyezésére tekintettel a Gazdasági Versenyhivatal jelen eljárásban történő értékelése nem térhet el az az Európai Bizottság fenti értékelésétől.
- 6) A bejelentett ügylet vizsgálatára más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

II.

A bejelentett ügylet résztvevői

A MOL Csoport

- 7) A MOL egy integrált nemzetközi olaj- és gázipari vállalkozáscsoport (a továbbiakban: MOL Csoport) végső irányítója. A MOL Csoport több, mint 30 országban végzi tevékenységét.
- 8) A Nemzeti Koncessziós Iroda a hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 53/A. § alapján az állami hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát a 2022. július 28-án kötött Koncessziós Szerződés alapján Magyarország egész területére 35 évre koncesszióba adta a MOL részére. A koncesszióhoz kapcsolódóan a MOL irányítást

¹ Megállapodás 6.2.1. és 6.2.3. pontok.

² VJ/30-3/2023. számú irat.

szerzett a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Szolgáltató Kft. felett, amit, mint vállalkozások összefonódását a Gazdasági Versenyhivatal tudomásul vett.³

A BKM

- 9) A BKM tevékenysége hat szolgáltatási területre (divízióra) terjed ki: hulladékgazdálkodás, kertészet, kéményseprés, utcatakarítás, távfűtés és temetkezési szolgáltatás.
- 10) A hulladékgazdálkodási tevékenység keretében a BKM látja el a hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatokat Budapesten és 10 az agglomerációba tartozó településen.

A MOHU

- 11) A MOHU tevékenysége Budapesten és 70 Budapest közeli településen kiterjed majd a keletkező hulladék gyűjtésére és előkezelésére, valamint az ehhez kapcsolódó tevékenységekre (ügyfélszolgálat, adatszolgáltatás stb.), továbbá az egyes telephelyek közötti hulladékszállítás koordinálására. A fenti tevékenységekért a bevételai teljes egészükben a MOL Csoporttól származnak majd.
- 12) A MOHU villamosenergia- és hőtermelési tevékenységet is végez majd, a villamosenergia termelést meghatározó részben (közel [Üzleti titok] százalékban) az anyavállalatoktól származó hulladék felhasználásával végzi majd. A megtermelt hő vevője teljes egészében a BKM lesz, míg a villamosenergiát harmadik felek részére fogja értékesíteni, ami a tervek szerint 2024-2028. években bevételének [Üzleti titok] százalékát teszik majd ki.
- 13) A fentiekén túlmenően nem jelentős (a tervek szerint 2024-2028. években legfeljebb [Üzleti titok] százalékos mértékű) bevétele lesz a MOHU-nak a hulladékgazdálkodási szabad (a közös irányítók által igénybe nem vett) kapacitásainak harmadik felek részére történő hasznosításából. A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény szerint (különösen a törvény 18/A-D. §-ai) a nem veszélyes vegyes hulladék elhelyezésére szolgáló hulladéklerakó és a nem veszélyes települési hulladék égetésére szolgáló létesítmény üzemeltetője köteles a szabad kapacitásait a koncessziós jogosult rendelkezésére bocsátani, a koncesszió keretében összegyűjtött hulladék ártalmatlanítása céljából. A szabad kapacitások értékesítési árait a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal szabályozza.
- 14) A Megállapodás szerint a MOHU harmadik felekkel kapcsolatos tevékenységeinek ellátása [Üzleti titok].

III.

Bejelentési kötelezettség vizsgálata

A MOHU feletti közös irányítás megszerzése

- 15) A Tpv. 23. § (1) bekezdés c) pontja értelmében közvetlen irányítással rendelkezik több vállalkozás közösen, ha szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás piaci magatartásnak meghatározó befolyásolására. A Versenytanács gyakorlata szerint „[...] közös irányításnak minősül, amikor két [...] [vállalkozás] a vállalkozás vezető tisztségviselőinek felét-felét nevezheti ki

³ ÖB/28-6/2023. számú hatósági bizonyítvány.

„⁴, és a vállalkozás irányítása szempontjából meghatározó jelentőségű „[...] éves üzleti terv elfogadása a vezető tisztségviselők hatáskörébe tartozik [...]”.⁵

- 16) A jelen esetben a Megállapodás szerint a MOL és a BKM is a MOHU Igazgatóságába [Üzleti titok]. Ezért a vállalkozás működési ideje alatt az Igazgatóság hatáskörébe tartozó döntések csak a MOL és BKM egyetértése esetén hozhatók meg. Miután pedig az MOHU éves üzleti tervének elfogadása az Igazgatóság hatáskörébe tartozik a Megállapodás alapján a MOHU a MOL és a BKM közös irányítása alá kerül.

A MOHU teljes funkciójúságának vizsgálata

- 17) Az előzőekre tekintettel az eljáró versenytanács vizsgálta, hogy a közös irányítás alá kerülő MOHU képes-e egy önálló vállalkozás valamennyi feladatát ellátni.
- 18) A Versenytanács gyakorlata szerint „[...] Azt, hogy egy közös vállalkozás teljes funkciójúnak minősüljön általában kizárja, ha tartósan kizárólag alapítóival áll üzleti kapcsolatban.”⁶
- 19) A Versenytanács gyakorlata szerint nem csak az zárja ki a közösen irányított vállalkozás teljes funkciójúnak minősülését, ha az kizárólag irányítóival áll üzleti kapcsolatban, hanem – összhangban az Európai Bizottság gyakorlatával⁷ – az is, ha „[...] túlnyomó részben irányítóival kereskedik [...]”⁸ (azok részére értékesít vagy azoktól szerez be). Az, hogy a más vállalkozásoknak való értékesítés legalább milyen aránya szükséges ahhoz, hogy a vállalkozás ne minősüljön teljes funkciójúnak, csak esetről-esetre bírálható el. „Lényeges szempont, hogy a közösen irányított vállalkozás kereskedelmi kapcsolataiban azonos módon kezeli-e irányítóit más vállalkozásokkal. Ha igen (azaz az irányítók felé is a piacon egyébként szokásosnak tekinthető feltételekkel kereskedik), akkor a más vállalkozásoknak történő értékesítés arányának viszonylag alacsony (20 százalékos) mértéke felett is teljes funkciójúnak minősülhet a közösen irányított vállalkozás.”⁹
- 20) A jelen esetben a MOHU villamosenergia termelése és értékesítése szinte teljes egészében a közös irányítók tulajdonát képező hulladékra, mint inputra épül, azaz a MOHU ezen tevékenysége erősen függ a közös irányítóitól, ráadásul a MOHU irányítókon kívüli vállalkozások részére tervezett értékesítése mindössze [Üzleti titok] százalék amely arány önmagában megkérdőjelezi azt, hogy a MOHU teljes funkciójú közös vállalkozásnak minősüljön. Figyelembe véve, hogy a MOHU-nak [Üzleti titok] százalékos mértékű bevétele lesz a hulladékgazdálkodási szabad (közös irányítók által fel nem használt) kapacitásainak harmadik felek részére történő hasznosításából megállapítható, hogy a MOHU értékesítésének az irányítókkal való üzleti kapcsolatokon kívüli aránya még a 10 százalékot sem éri el.
- 21) Minderre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint megállapítható, hogy a MOHU nem minősül teljes funkciójú közös vállalkozásnak.

⁴ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 2/2023. közleménye az összefonódások vizsgálatára irányuló eljárással kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről (a továbbiakban: 2/2023. közlemény) 47. pont.

⁵ 2/2023. közlemény 56. pont.

⁶ 2/2023. közlemény 118. pont.

⁷ A Bizottság közleménye a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egységes jogalkalmazásról (2008/C 95/01), (98) pont.

⁸ 2/2023. közlemény 119. pont.

⁹ 2/2023. közlemény 119. pont.

- 22) A Tpv. 23. § (1) bekezdése alapján ahhoz, hogy vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jöjjön létre közös vállalkozás alapítása, illetve egy vállalkozás feletti közös irányítás szerzése esetén, szükséges, hogy a közös vállalkozás a c) pont szerinti értelemben képes legyen egy önálló vállalkozás valamennyi funkcióját tartósan ellátni. A fentiek alapján a MOHU nem teljesíti e feltételt, nem tekinthető teljes funkciójú közös vállalkozásnak, így a vizsgált ügylet – a MOL-nak és a BKM-nek a MOHU feletti közös irányításszerzése – a Tpv. 23. §-a szerint nem minősül összefonódásnak, ezért a Tpv. 60/A. § (2) bekezdése alapján az eljárás megszüntetésének van helye.
- 23) Ezért az eljáró versenytanács – egyezően a vizsgálónak a Tpv. 71. § (2) bekezdésének c) pontja alapján tett indítványával – a Tpv. 60/A. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

IV.

Eljárási kérdések

- 24) A Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét a Tpv. 44. § (2) bekezdése, illetékességét a Tpv. 45. § állapítja meg.
- 25) Az eljáró versenytanács végzését a Tpv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 26) A Tpv. 63. § (1) bekezdés alapján a jelen a Tpv. 67. § (4) bekezdésének b) pontja szerinti eljárásra alkalmazandó, a Tpv. 63. § (2) bekezdésének e) pontja alapján 30 napos ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik, amely nap azonban a Tpv. 64. § (1) bekezdése alapján a napokban megállapított ügyintézési határidőbe nem számít bele. Tpv. 64. § (3) bekezdése alapján szintén nem számít bele a Tpv. 33/B. pontja szerinti igazgatási szünet időtartama (a jelen esetben: 9 nap). Ezért a jelen, 2023. december 6-án indult eljárás esetében – a Tpv. 63. § (8) bekezdése szerint az ügyintézési határidőbe nem beszámító körülmények hiányában – az ügyintézési határidő: 2024. január 14.
- 27) A Tpv. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpv. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
- 28) Az Ákr. 112. § szerint a hatóság végzése ellen akkor van helye önálló jogorvoslatnak, ha azt törvény megengedi. Az Ákr. 116. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú döntés [a Tpv. 46. § (3) bekezdése a jelen döntés annak minősül] ellen az ügyfél akkor fellebbezhet, ha azt törvény kifejezetten megengedi, az Ákr. 112. § (3) bekezdés d) pontja szerint az eljárást megszüntető végzés ellen önálló jogorvoslatnak van helye.
- 29) A Tpv. 82. § (5) bekezdése alapján az eljáró versenytanács vagy az eljáró versenytanács előadó versenytanácstagjának önálló jogorvoslattal támadható végzése a végzés közlésétől számított nyolc napon belül támadható meg közigazgatási perben.
- 30) A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag

elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.

- 31) Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 32) A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
- 33) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
- 34) Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
- 35) Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2023. december 19.

dr. Dudra Attila
előadó versenytanács tag

Dr. Tóth András
a Versenytanács elnöke,
versenytanács tagként eljárva

dr. Gál Gábor
versenytanács tag